

PM Rotel VIII (Dnr KS 2018/1833)

Skrivelse till kommunstyrelsen om EU-medborgare som sover ute m.m.

Skrivelse från Clara Lindblom och Rikard Warlenius (båda V)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Jan Jönsson anför följande.

Ärendet

I skrivelsen till kommunstyrelsen av Clara Lindblom och Rikard Warlenius (båda V) om EU-medborgare som sover ute m.m. framförs att förtroendevalda för Vänsterpartiet har träffat personer som avhysts. Efter att ha lyssnat på dem om hur deras avhysningar har gått till, ser författarna till skrivelsen att personernas berättelse inte stämmer överens med den stadsövergripande rutin från 2015 som de förutsatte att staden arbetade efter. Enligt skrivelsen är rutinen att exploateringskontoret hör av sig till stadsdelsförvaltningen som sedan tar kontakt med socialjouren och påtalar att en avhysning är förestående. Det ingår också i rutinen att de avhysta ska erbjudas alternativt logi för några nätter.

Enligt personerna som förtroendevalda för Vänsterpartiet träffade så fick de ingen information utan polisen kom och bad dem gå. Detta innebar enligt skrivelsen att deras ägodelar destruerades och att de inte hade någonstans att spendera natten. Samtidigt fanns enligt skrivelsen lokaler redo att ta emot, en information som inte nådde de avhysta.

De frågor som skribenterna vill ha svar på är följande:

- På vilket sätt följs avhysningarna upp för att garantera att de som avhyses får rätt information om var de kan spendera natten samt vad som kommer hända med deras tillhörigheter?
- Hur ser samarbetet ut med polisen från stadens sida när avhysningar görs på stadens mark?
- Kan den styrande majoriteten i kommunstyrelsen tänka sig att likt Paris stoppa avhysningarna under vinterhalvåret?

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar att de stadsövergripande rutinerna för avhysning av otillåtna boplatser där det bor utsatta EU-medborgare reviderades i juni 2019 och att kommunikationsinsatser pågår.

Mina synpunkter

När personer utan tillstånd bosätter sig på stadens mark måste staden kunna avhysa dessa personer. I stadsledningskontorets tjänsteutlåtande beskrivs den rutin som staden arbetar utifrån, där det är markförvaltande nämnd som begär avhysning eller avvísning genom Kronofogdemyndigheten alternativt polisen, och där socialförvaltningens EU-team och aktuell stadsdelsförvaltning bistår med informationsinsatser innan avhysning sker. EU-teamets uppsökande arbete resulterar också i att otillåtna boplatser ofta har evakuerats redan innan avhysning sker.

Socialförvaltningen fortsätter att erbjuda lagliga boendalternativ i samband med avhysningar. Jag välkomnar att EU-teamet för en dialog med polisen och arbetar för att fortsatt utveckla samarbetet kring målgruppen. Jag har fullt förtroende för att stadens personal arbetar i enlighet med gällande rutiner.

Jag instämmer med stadsledningskontorets bedömning att staden inte bör ändra sitt arbetssätt under vinterhalvåret. Staden erbjuder tillfälliga boendalternativ i form av Vinternatt och har tillsammans med civilsamhällesorganisationer beredskap att öppna fler platser vid extra kalla nätter.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelsen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 30 oktober 2019

JAN JÖNSSON

Bilaga

Skrivelse till kommunstyrelsen om EU-medborgare som sover ute m.m.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi hade önskat ett mer utförligt svar på skrivelsen för att få en bättre bild av situationen vid avvísningar. Stadsledningskontoret framhåller att de stadsövergripande rutinerna för avhysning av otillåtna boplatser där det bor utsatta EU-medborgare reviderades i juni 2019 och kommunikationsinsatser pågår. Vi saknar dock beskrivning av de nya rutinerna, hur de tillämpas samt vilka kommunikationsinsatser som görs.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Vänsterpartiets särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Vänsterpartiets särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

I skrivelsen till kommunstyrelsen av Clara Lindblom och Rikard Warlenius (båda V) om EU-medborgare som sover ute m.m. framförs att förtroendevalda för Vänsterpartiet har träffat personer som avhysts. Efter att ha lyssnat på dem om hur deras avhysningar har gått till, ser författarna till skrivelsen att personernas berättelse inte stämmer överens med den stadsövergripande rutin från 2015 som de förutsatte att staden arbetade efter. Enligt skrivelsen är rutinen att exploateringskontoret hör av sig till stadsdelsförvaltningen som sedan tar kontakt med socialjouren och påtalar att en avhysning är förestående. Det ingår också i rutinen att de avhysta ska erbjudas alternativt logi för några nätter.

Enligt personerna som förtroendevalda för Vänsterpartiet träffade så fick de ingen information utan polisen kom och bad dem gå. Detta innebar enligt skrivelsen att deras ägodelar destruerades och att de inte hade någonstans att spendera natten. Samtidigt fanns enligt skrivelsen lokaler redo att ta emot, en information som inte nådde de avhysta.

De frågor som skribenterna vill ha svar på är följande:

- På vilket sätt följs avhysningarna upp för att garantera att de som avhyses får rätt information om var de kan spendera natten samt vad som kommer hända med deras tillhörigheter?
- Hur ser samarbetet ut med polisen från stadens sida när avhysningar görs på stadens mark?
- Kan den styrande majoriteten i kommunstyrelsen tänka sig att likt Paris stoppa avhysningarna under vinterhalvåret?

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2019 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholms stad vistas cirka 650 EU-medborgare som befinner sig i en socialt utsatt situation. Sedan 2012 har staden kontinuerligt ökat de sociala insatserna som görs för denna grupp med bl. a. härbärgen, dagverksamheter, uppsökande verksamhet och nödprövningar med enskilda insatsbeslut. Många av insatserna görs inom ramen för ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med fem frivilliga organisationer; Ny Gemenskap, Convictus, Frälsningsarmén, Filadelfiakyrkan och Stockholms Stadsmission, som tillhandahåller stöd för EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och befinner sig i en utsatt situation.

Någon juridisk rätt att bosätta sig var man vill finns inte. På ett humanitärt plan utgör otillåtna boplatser en oacceptabel boendemiljö med hygieniska problem, miljöproblem, brandsäkerhetsproblem, hälsoproblem, m.m. Att det finns otillåtna boplatser i Stockholm är inte långsiktigt hållbart. Boplatserna skapar i vissa fall både oro och ilska hos grannar och

andra som kommer i kontakt med dem. För att avhysningar ska ske på ett samordnat, rättssäkert och humanitärt sätt har rutiner tagits fram. Inriktningen är att staden vid avhysningar ska hänvisa till andra möjligheter i form av akuta insatser, erbjuda alternativt tillfälligt boende eller eventuellt hemresa. De stadsövergripande rutinerna för avhysning av otillåtna boplatser där det bor utsatta EU-medborgare reviderades i juni 2019 och kommunikationsinsatser pågår.

Vid upptäckt av en otillåten boplatser på stadens mark ska planförhållanden kontrolleras och markförvaltande nämnd ska informeras. Därefter ska platsen rapporteras in till socialförvaltningens EU-team via e-post. Det är den nämnd som förvaltar den plats där den otillåtna bosättningen upptäckts som ansöker om avlägsnande hos kronofogdemyndigheten alternativt påkallar polisens uppmärksamhet.

När en boplatser är aktuell för avhysning/avvisning sker detta på olika sätt beroende på om boplatser finns på offentlig plats eller inte. På offentlig plats gäller ordningslagen. Där kan polisen avvisa de boende. Om platsen inte är offentlig sker avhysningsförfarandet med hjälp av kronofogdemyndigheten genom att berörd nämnd ansöker om avlägsnande.

Innan avhysning sker ska EU-teamet kontaktas för att kunna ge samhällsinformation samt information om sociala insatser. I anslutning till en avhysning ska aktuell stadsdelsförvaltning informera om alternativa boendeplatser. Vid större boplatser (över 30 personer) skall platstillgången vid alternativa boenden stämmas av med socialförvaltningen.

EU-teamets huvudsakliga arbetsuppgift är att regelbundet ge information till utsatta EU-medborgare om rättigheter, skyldigheter och vilket stöd som finns att få. EU-teamets bild är att de flesta vet att det inte är tillåtet att bosätta sig i skogar, i parker eller på torg och att det kan leda till avhysning eller avlägsnande. EU-teamet har därmed redan som oftast informerat om att polis och/eller kronofogdemyndigheten kan komma för avlägsnande eller avhysning innan det blir aktuellt. EU-teamet har samtidigt informerat om att staden har 115 akuta härbärgesplatser dit de kan vända sig om de akut inte kan lösa sin boendesituation. EU-teamet har tät och regelbunden kontakt med de utsatta EU-medborgare som vistas i staden. Detta är den viktigaste informationsinsats staden har riktat till målgruppen.

I de fall det är över 30 personer som vistas på samma boplatser kan extra platser ordnas, vilket sker ibland. Uppfattningen från EU-teamet är att rutinerna fungerar förhållandevis väl över staden. Oftast är boplatser redan tom när avlägsnandet sker. Är det personer på plats är få intresserade av alternativ logi, man vill inte bli av med tillhörigheter, byggmaterial m.m och väljer istället att flytta någon annanstans. Under hösten kommer EU-teamet att tillsammans med polisen besöka dag- och nattverksamheter för att ge gemensam information om vad som gäller kring att bosätta sig och vilka alternativ som finns. EU-teamet kommer även träffa alla kommunpoliserna på ett möte i september för att prata om fortsatt samarbete.

Under vinterhalvåret är boplatser i skogen, i parker eller på torg extra utsatta för målgruppen att bo i, framför allt utifrån kyla och brandrisk. Det bör därför inte vara aktuellt att under vinterhalvåret sluta arbeta aktivt med de arbetssätt och rutiner som staden har antagit, för att motverka målgruppens utsatthet.

Skrivelsen av Clara Lindblom (V) och Rikard Warlenius (V) om EU-medborgare som sover ute m.m. anses besvarad med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.